

MISIE

2
2017

BOLÍVIA

INTEGRACIÓN

POSLEDNÝ
FAŠIANG

JÓBOVE JABLKÁ

STAVBY
NA KAMENI

LOS CABILDOS

CHOCHIS

GAZDOVANIE

Počas prehliadky masiek na karnevale moju pozornosť upútal mladý pár (na titulnej stránke časopisu), ktorý akoby tam „nepatril.“ Bol pre mňa znamením niečoho väčšieho, ako len chvíľkovej radosti. V pôste som premýšľal nad poslanstvom, ktoré vo mne vyvolal.

„Preto muž zanechá otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele. Toto tajomstvo je veľké; ja hovorím o Kristovi a Cirkvi.“ (Ef 5, 31-32) Premýšľal som o tom, že Ježiš zanechal svojho nebeského Otca, zanechal svoju matku Máriu a zaplatil za svoju nevestu, „seba samého vydal za ňu, aby ju posvätil očistným kúpeľom vody a slovom, aby si sám pripravil Cirkev slávnou, na ktorej niet škvrny ani vrásky, ani ničoho podobného, ale aby bola svätá a nepoškvrnená“ (Ef 5, 25b-27). Tohtoročný pôst je pre mňa očistným kúpeľom, aby som mohol byť s Ježišom jedným telom, aby mu na mne nič neprekážalo.

Drahí čitatelia, prajem Vám všetkým hlboký osobný vzťah s Ježišom, ktorého láska nepozná hranice. Nech obeta Veľkého piatku priťahuje a pripútava Vaše srdcia k svojmu Ženíchovi. Nech Vám pomáha prekonať všetky ťažkosti a radostne vstúpiť do oslavy Zmŕtvychvstania.

Ján Piatak

INTEGRACIÓN

V článku „Nové územia“ som hovoril o prvej návšteve nových komunít, ktoré patria do mojej farnosti. Ďalšiu návštevu som dohodol po mesiaci. V tom čase sa malo konať stretnutie zástupcov všetkých desiatich komunít, ktoré patria pod Integración a malo sa voliť nové zastupiteľstvo na rok 2017. Dúfal som, že obdobie dažďov dovtedy už skončí a ja využijem možnosť vybaviť viac vecí naraz.

Komunita je vzdialená 174 km, a tak som mal viac benzínu v bandaskách. V pralese sa môže hocičo stať a jazda na 4x4 je oveľa drahšia. Končiace obdobie dažďov nechalo na cestách hlboké brázdy blata a plné korytá riek. Prichádzajú k mostu, o ktorom som písal minule, bolo vidieť kolónu kamiónov a mikrobusev. Cez most sa prelievala voda, takže nebolo vidieť, kde ešte sú nahádzané dosky a kde už len naplavené brvná. Preto jeden kamión uviazol. Navyše sa voda vylievala z koryta a zaplavovala ďalší úsek cesty. Pre zákrutu nebolo

vidieť koľko. Ľudia vystupovali z prepravných mikrobusev, skúmali hĺbku vody a premýšľali kade prejsť. Po čase sa podarilo druhému kamiónu potlačiť zapadnutý a most sa uvoľnil.

Vedel som, že auto nemá nasávanie zhora a veľmi rýchlo môže vypovedať činnosť, ako sa to už viackrát stalo prechádzaním hlbokých kaluží. Na druhej strane som sa modlil a vedel, že Pán ma volá aj do tejto komunity. Zvlášť v posledných dňoch pred výjazdom som odovzdával novú misiu do rúk svätého Cyrila a Metoda a zvolil si ich osobne za patrónov územia.

Rozhodol som sa ísť, no už po prejdení mostu som za zákrutou zistil, že úsek vo vode nad kolená trvá asi dvesto metrov. Hľadal som, kde by bolo vody menej,

ale hladina skôr stúpala. Pre mňa bolo prejudenie zázrakom a rovnako aj pre ľudí, keď videli že auto na to nie je stavané.

Líder ma predstavil zúčastneným, ja som v krátkosti vysvetlil cieľ mojej cesty a túžbu spoznať komunitu. Celý čas ma prekladal do jazyka kečua, aby rozumeli všetci. Dohodli sme sa, že po skončení volieb budem slúžiť prvú svätú omšu v komunite. Zatiaľ som chodil po osade s učiteľmi, ktorí mi vysvetľovali kde čo je, aký je ich život, aké sú potreby.

Integración má sedem rokov. Združuje dvestoštyridsať rodín. Všetci ľudia pochádzajú z miest, ktoré sa nachádzajú v hornej časti Bolívie. Zišli zo Sucre, Potosi, Cochabamby i Tarichy hľadať pôdu, obrábať ju a živiť sa z nej. Územie Čikitanie sa poriadne premiešava a prichádza vo veľkom iná kultúra. Bolo to vidieť pri voľbách.

Najprv sa strhla hádka, ktorá už už smerovala k bitke. Neskôr

sa voľby prerušili a prebiehal verejný súd, nakoľko jeden muž požičal druhému motorku a on mu nechcel uhradiť dohodnutú sumu. Muž prehlasoval, že motorka bola v zlom stave, pokazila sa, a preto mu nedá ani „cent“. Po skoro dvoch hodinách vykrikovania a naťahovania vystúpil rečník, ktorý povedal, nech muž zaplatí polovicu, nakoľko motorku používal a poslúžila mu na viaceré cesty. Na to celý dav súhlasne zatlieskal a obe strany prijali rozhodnutie ľudu. Počas stretnutia som sledoval aj deti hrajúce sa za tribúnou.

Symbolicky ich bolo desať, ako komunit, ktoré sa snažia vytvoriť Integración. Máme sa čo učiť od detí. Ak nebudeme ako oni, nevojďeme do nebeského kráľovstva.

V osade je škola, ktorú navštevuje stodvadsať detí zo združených osád. Piaty učiteľmi bývajú v dedinke, majú skromné domčeky. Dvaja denne dochádzajú. Nakoľko je

málo priestorov pre žiakov, učia aj vo verande pred svojím obydľím. Učitelia mi ukázali aj počítače, ktoré im pred tromi rokmi prišli ako dar. Vôbec sa nepoužívajú. Osada nemá elektrinu. Benzínový generátor spúšťajú denne iba na to, aby ťažali vodu do nádrže nad studňou. Nakoľko ju používajú všetky osady, už o desiatej doobeda niet vody. Benzín sa v pralese predáva so stopercentnou prirážkou a tak sa dobre premýšľa na čo sa využije.

Do osady prichádza lekár s pojazdnom ambulanciou raz do mesiaca. Matky zväžali deti na očkovanie. So zapadajúcim slnkom sa ľudia ponáhľali zahnať dobytok, ukončiť práce a vrátiť domov pred zotmením.

Líder dal výnimočne tento večer zapáliť jednu žiarovku, a tak prišli mnohí na svätú omšu. Použil som čítania a evanjelium z nedele. Zdali sa mi vhodné práve na túto situáciu Ježišove slová o láske k blížnemu. Bol som rád, že láska a odpustenie boli prvé témy, ktoré mohli zaznieť. Po omši sa síce rozpršalo, no hlasný krik bolo počuť celú noc, skoro do svitania.

Na druhý deň som navštívil všetky triedy a porozprával sa s deťmi. Dal som učiteľovi knihy na výučbu náboženstva a dohodol prípravu na krst, prijímanie, birmovanie,

a manželstvo. Knihy má v škole zväčša len učiteľ, deti len zošity, kde si majú všetko zapisovať. Rozmýšľal som ako, keď niekde aj tabuľa chýbala.

Nakoľko dochádzajúci učiteľ v ten deň neprišiel, využil som situáciu a mladých som učil katechizmus. Počiatkové ostýchanie vystriedal úsmev na tvári

a radosť, že môžu držať v rukách knihu či spevník. Postupne som ich vovádzal do života s Bohom. Neúnavne počúvali, aj keď stretnutie trvalo viac ako šesťdesiat minút. Vyučovanie trvá bežne od pol ôsmej do štvrt na dve s jednou polhodinovou prestávkou. Ukončili sme ho spoločnou svätou omšou pre celú školu.

Dohodol som plánované krsty na deň založenia komunity, ďalšiu spoluprácu a vydal sa na cestu domov. Bol som rád, že som strávil dva dni v komunite a mohol vidieť veci z viacerých uhlov pohľadu, podľa toho s kým som sa rozprával. Je veľa toho, čo je potrebné, ale ako sa vraví: „Poco a poco“ (postupne, po trochu).

Voda na druhý deň trochu klesla, a tak som prešiel rieku bez problémov. Viackrát som mal blatistvý slalom pri zjazdoch kopcov, ale vďaka Bohu, aj teraz som sa dostal bezpečne domov. V nasledujúcich dňoch som do komunity poslal knihy náboženstva pre deti a mládež, spevníky, fixy i sladkosti. Určite sa veľmi potešili, keď to v škole rozbalili.

POSLEDNÝ FAŠIANG

„Udržiavať zvyky pre zachovanie kultúry“ bolo heslom Karnevalu 2017 v Concepción v Bolívii. Hoci to bol môj druhý karneval, spoznal som viac, o aké zvyky a kultúru ide. Nepochovávala sa basa, nejedli zabíjačkové špeciality.

Na oslavu sa pripravovali deti a mladí v školách výrobou masiek. V piatok poobede zaplnili námestie žiaci, učitelia i hudobné skupiny. Popred tribúnu, kde sedel starosta s mestským zastupiteľstvom prechádzali v pripravených maskách a kostýmoch, ktoré mali tématicky zladené. Najviac bolo vidieť „typoj“ čikitánsky kroj, nechýbali postavy indiánov s pierkami,

oblečenie zhotovené z mušlí a paliem. Viaceré školy si zvolili svoju kráľovnú karnevalu, ktorá spolu s inými prechádzala na ozdobenom aute a mávala okolostojacim. Na námestí hrala každých dvadsať metrov iná kapela, všetci tancovali a zabávali sa. Z tribúny zaznievali pochvalné prejavy na zhotovené masky i hrdosť, že tradície sú v rukách mladých ľudí, ktorí sú budúcnosťou Concepción.

Ďalšie dni sa oslavy rozvinuli. Nakoľko v mestečku žije aj veľa prisťahovalcov z hôr, každý región prezentoval svoje tance, piesne, a hlavne pestrofarebné bohato zdobené kroje. Prvýkrát som mal možnosť vidieť pokope všetky regióny. Prechádzali postupne hlavnými ulicami, pričom ich z cesty sledovalo

veľa ľudí. Niektorí ich olievali vodou, striekali na nich penu, alebo ohadzovali bielymi vločkami z papiera. Monotónne nekonečne sa opakujúce jednoduché choreografie boli obohatené tancom v omámení. Všade bolo vidieť ľudí s plechovkou piva v ruke.

Pondelok a utorok sa pritvrdilo, konali sa diskotéky, karaoke, mnohé ulice boli

zablokované súkromnými party akciami, po uliciach pobežovali deti v skupinách, v rukách mali vodné zbrane alebo igelitové vrecúška naplnené vodou. Zakrádali sa, skrývali a prepadávali ďalšie partie detí. Mnohí obchodníci so šatstvom radšej pozatvárali svoje obchody. Deti útočili aj na autá. Voda bola tradične zmiešaná s farbou.

sa na konci karnevalu nezhodol s mamou svojho dievčaťa, s ktorou mal dieťa. Vo štvrtok som sa spolu s rehoľnými sestrami vydal rozbahneným pralesom na miesto činu. Po skoro piatich hodinách sme sa presekali. V komunite Macanaté sme sa spoločne modlili, vyspovedal som ich a slávili popolcový štvrtok.

Vyzýval som veriacich, aby bol nastolený Boží pokoj medzi rodinami i komunitami. Následne som bol požehnať dom, kde sa to stalo. Puška bola opretá o drevenú stenu, rodina mi ukazovala diery z brokovnice v plechu a zakrvavené vedro. Pozvával som veriacich na cintorín aj z Puerto San Pedro a najvzdialenejšej komunity tohto smeru Monte Verde.

Oslava vygradovala v utorok pred popolcovou stredou. Bolo vidieť opitých ľudí, strieľali sa petardy, na zemi na viacerých miestach horel oheň, ulice sa postupne vyprázdňovali a konečne prichádzalo ticho. Zmaľované deti usilovne čistili ulice. Zbierali rozhádzané plastové fľaše, plechovky od piva a odnášali ich do výkupu.

Pôstne obdobie sa začalo v mojej farnosti smutnou správou o samovražde šestnásťročného chlapca, ktorý

V kázni som rozoberal prvé čítanie, kde hovoril Pán Mojžišovi: „Hľa, dnes ti predkladám život a šťastie i smrť a nešťastie. Ak budeš poslúchať príkazy Pána, ...budeš žiť.“ (Dt 30,15).

Odovzdali sme mladý život do Božieho milosrdenstva a stihol som vyspovedať aj pätnásťročnú družku zosnulého chlapca. Bol som šťastný, že aj ona dostala hlboko v pralese možnosť zmierenia s Otcom. V piatok pri krížovej ceste už v Concepción ma povzbudila malá Cherlyn, ktorá kráčala celý čas s barlami. Je dobré, ak sa od mala učíme znášať bolesť a nehľadáme rýchly únik.

Nedávno som sa po hodinách cestovania v pralese zastavil v malej osade kúpiť si na trhu pri ceste ovocie na občerstvenie. Opýtal som sa na cenu a tiež, či si môžem sám vybrať. Predávajúca mi podala igelitové vrecúško a ja som sa tešil, že nakúpim za dobrú cenu. Pri dôkladnom vyberaní a nakladaní ma prekvapila reakcia predávajúcej: „Cena platí pre všetky, nevyberajte len pekné.“ Naozaj, v bedničke boli jablká malé, stredné, veľké, pekné i otlčené, a možno na dne sa skrývali aj nahnité. Jej slová mi zneli v ušiach i nasledujúce dni a viac som premýšľal o ich hlbšom zmysle.

Z európskeho pohľadu je nám asi viacerým prirodzené prísť do hypermarketu, nájsť ovocie v ideálnej kvalite, veľkosti, farbe i chuti. Ak sa nájde náhodou otlčené či nahnuté, sťažujeme sa alebo

aspoň upozorníme, že tovar nie je kvalitný. Pri dlhšom pozorovaní ľudí nakupujúcich na trhu v Bolívii som si všimol, že naozaj skoro vždy vyberá a nakladá ovocie a zeleninu predávajúci. Kupujúci povie len množstvo, aké chce. Raz som kupoval s deťmi banány, ktoré predávala pani vo veľkých strapcoch. Sama povedala, aby sme si jeden vybrali. Prekvapilo ma, že deti vybrali strapeč, na ktorom boli aj nahnuté kusy. Neviem, či si to nevšimli alebo brali jednoducho to, čo sa urodilo, no veselo sa usmievali a tešili, že budú mať banány.

Pár dní pred popolcovou stredou som v rámci posvätného čítania rozjímal nad slovami, ktoré povedal Jób svojej manželke: „Hovoríš, ako len hlúpe ženy hovoria. Azda máme len dobré brať od Pána, a zlé prijať by sme nemali?“ (Jób 2, 10). Jób teda ukazuje, že

je múdrosťou prijať všetko a nepreberať. Vo chvíľach pekných máme pokušenie myslieť si, že zvládame veci aj sami. V ťažkých sa práve cez vieru opierame viac o Pána, pre ktorého nič nie je nemožné. Veď je napísané: „že tým, čo milujú Boha, všetko slúži na dobré“ (Rim 8,28). Koľko svedectiev

som v živote počul, ako Boh práve pri našej viere môže ukázať svoju moc, lásku, odpustenie i uzdravenie.

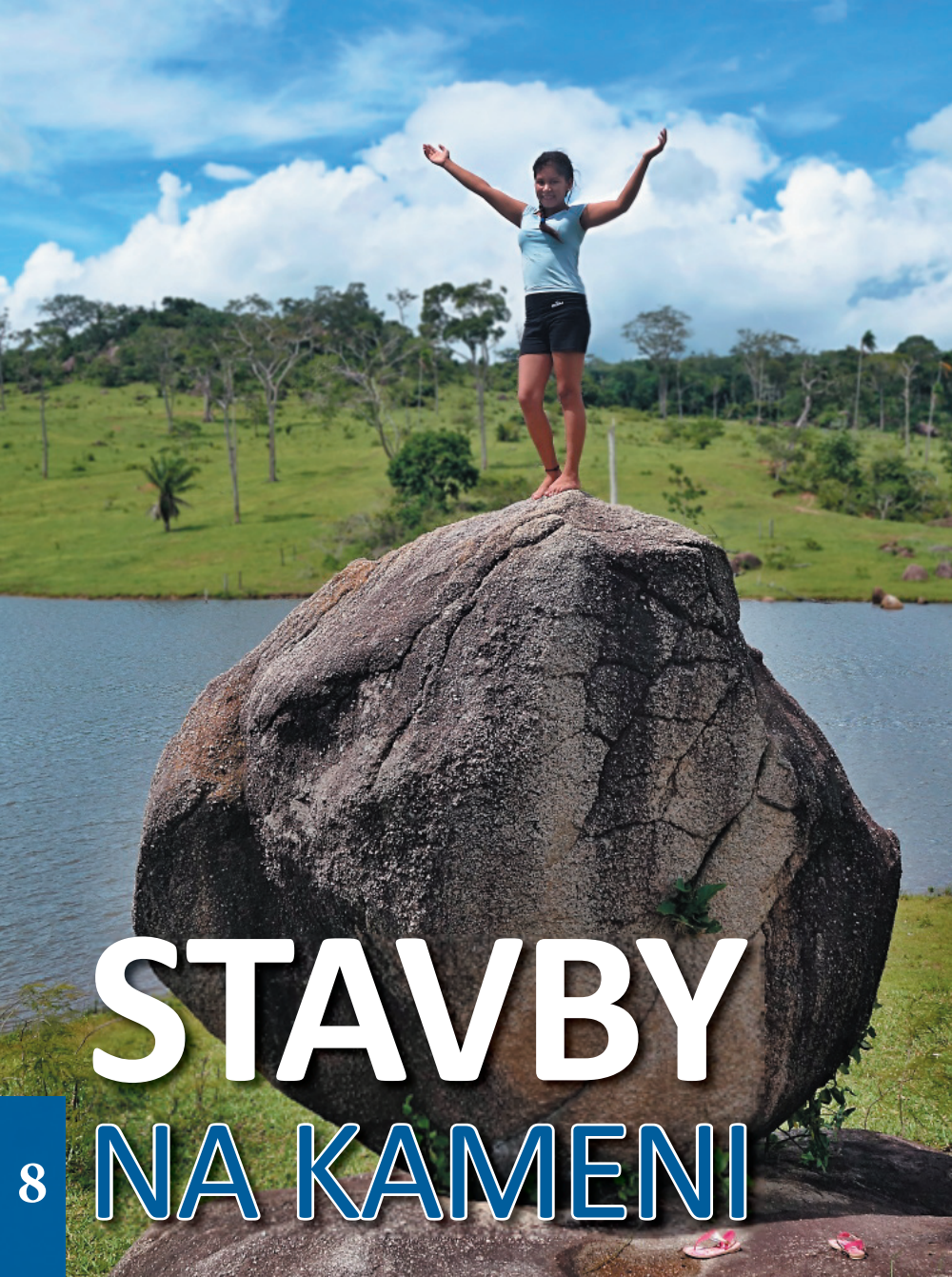
Počas pôstneho obdobia som pri manželskej náuke hovoril aj o tom, že snúbenec si berie snúbenicu so všetkým: dobrými i zlými vlastnosťami, minulosťou. A rovnako je to aj naopak. Iné je to iba v zasvätenom živote a v kňazstve, pretože jedna stránka je dokonalá.

Asi v každej rodine sú jablká veľké, stredné i malé, pekné i otlčené. Životy na dne i na vrchole slávy. Z biedy iných i svojej sa môžeme poučiť, z radostí tešiť a vo všetkom vzdávať vďaky za Božiu múdrosť a vernosť.

Niekedy je ťažké prijať, že človek ktorý sa snaží poctivo zachovávať Božie príkazy je zahrnutý utrpením, nepravosťou, či nepochopením zo strany ľudí a hriešnikom sa darí. No Boh nás vychováva a vo svojej múdrosti nás učí prechádzať cez všetko. Diabol naopak zahŕňa hriešnikov „úspechmi a ochranou“, aby sa cítili dobre a nehľadali Boha. Písmo o nich hovorí, že: „takto uvažujú, lenže blúdia, lebo ich zaslepila ich nepravosť.“ (Múdr 1,8) Aj takí však majú možnosť návratu k Bohu „odstúp od nepravosti a minie ťa nešťastie“. (Sir 7,2) Boh vo svojej добрote plánuje naše cesty. Vyhovuje nám asfaltová cesta, ale veľa sa naučíme aj prechodom džungľou.

Článkom Vás nevyzývam ku kúpe zhnitého ovocia. Iba som Vám chcel cez príklad priblížiť mentalitu v Bolívii a možno zaviesť aj Vás k hlbšiemu premýšľaniu nad životom.

STAVBY 8 NA KAMENI

Pri čítaní evanjelií vidíme, že Ježiš pôsobil verejne, ale veľa času trávil aj osobitne s malou skupinkou učeníkov, ktorým vysvetľoval veci podrobnejšie. Brával ich na odľahlé miesta, dával im lekcie života. V rámci prípravy ľudí na otvorenie novej farnosti sme zorganizovali štyri duchovné obnovy a vydali sa na odľahlé miesto do samoty započúvať sa do Božieho slova a prijať jeho lekcie.

Vybral som napoly opustenú kaplnku, ktorá sa nachádza v peknom prostredí komplexu „Las Piedras“ (Kamene), postavenú na skale a obklopenú obrovskými balvanmi. S prvou skupinou katechetov sme na úvod premýšľali nad slovami Ježiša svätému Františkovi:

“Oprav moju Cirkev”. Pri generálnom upratovaní kaplnky sme vymetali pavučiny, utierali prach, ale aj premýšľali o tom, čo všetko skrývajú naše srdcia a čo z nich musíme vyhodiť, aby v nich prebýval Ježiš. Pri svätej spovedi vypadol nejdenný

kameň zo srdca a katechéti mohli vystúpiť vyššie k Bohu. V jaskynke sme premýšľali o jedinečnosti povolania každého a o potrebe stáleho načúvania. Videl som ako to potrebovali a ako postupne znova oživalo ich nadšenie slúžiť. Pracujú pre farnosť bez nároku na odmenu každý týždeň, celý rok.

Ďalšiu sobotu sme s miništrantmi hovorili o službe, obete a spolupráci. Prekvapivo najťažšie prijímali spoluprácu. Každý túžil vyniknúť sám. Preto som im dal vyriešiť hádanku, ako prejsť na druhú stranu siete bez dotknutia lán k druhej skupine. Dlhú dobu sa pokúšali spraviť to každý sám na vlastnú päsť. Až po pripomenutí evanjeliovej state o tom, ako štyria pomohli ochrnutému dostať sa k Ježišovi spustením lôžka sa im podarilo dostať na druhú stranu.

Nasledovala ďalšia skúsenosť na loďke. Hoci v nej mnohí sedeli prvýkrát, vysvetlil som im, že jednotné veslovanie ich posunie vpred. Čím viac chcel niekto ukázať vlastnú silu, tým viac sa krútila celá loďka, tancovali sme po hladine a nikde sa nedostali. K tomu začalo poriadne pršať, takže adrenalín stúpal.

Na záver stretnutia bola obnova miništrantského sľubu na nasledujúci rok, voľba nového prezidenta a miništrantskej rady. Čím ťažšie sa opúšťala niekomu vedúca funkcia, tým viac som sa utvrdzoval o potrebe pravidelných zmien vo vedení a vzájomnej spolupráci.

O týždeň neskôr sa prvoprijímajúce deti aktívnou a hravou formou učili desať Božích prikázaní. Do scénok zapojili veľa z rodinného života. Nemuseli si vymýšľať texty. Jednoducho zahrli naživo to, čo videli pred niekoľkými dňami doma. Snažil som sa im ukázať, že život podľa Božích prikázav nás neobmedzuje, ale dáva nám skutočnú slobodu.

Na loďke sme si prečítali stať o topiacom sa Petrovi a Ježišovej záchrannej ruke. Pri veslovaní si uvedomili, aké je dôležité počúvať pokyny rodičov, učiteľov a iných autorít. Boh nám požehnal pekný deň. Každá obnova vyvrcholila svätou omšou. Kaplnka znova zažiarila životom a oslavou Boha.

Keď som plánoval obnovu pre birmovancov, neuvedomil som si, že v tej deň bude v meste karneval. Účasť som dal dobrovoľnú a bol mimo prekvapený, keď sa nahlásili a prišli skoro všetci. Témou boli sviatosti, cez ktoré môžeme v Cirkvi rásť a dozrievať.

Prirodzene sa budovali spoločenstvá, upevňovali vzťahy a spoznávali o čom je život dospelého kresťana v Cirkvi. Bolo vidieť, že mladí sú vnímaví a majú radi pozitívne vzory. Veľmi dobre poznajú dôsledky hriechu i výsledok života s Bohom. Po programe sa vyšantili pri súťaži vo veslovaní a futbale.

Pri každej obnove som si uvedomoval, že sme si všetci navzájom darom. Každý vytvárame „program“ svojou prítomnosťou, zaangažovaním či pasivitou. Verím, že miesto „Las Piedras“ sa tak stalo pevným

základom na budovanie viery pre všetkých. Určite ho využijem aj v budúcnosti pre duchovné obnovy ďalších skupín vo farnosti.

CHOCHIS

V článku Tucabaca som Vám spomínal, že na hranicu s Brazíliou sa dá dostať aj vlakom. Vo februári som spolu s kňazmi z Vikarátu Nuflo de Chavez a diecézy San Ignacio absolvoval duchovné cvičenia, ktoré sme ukončili vo svätyni v Chochis (čítaj Čočis). Jej zaujímavú históriu Vám ponúkam na nasledujúcich riadkoch.

Pätnásteho januára roku 1979 výdatne pršalo od tretej popoludnia. O ôsmej večer sa začali na koľajnici pri Chochis sypať kamene z okolostojacich hôr. Na dvadsiatichôsmych miestach sa zosunula pôda. Voda z hôr sa liala ako z nevyčerpatelných krčahov, odniesla osemdesiat percent úrody, usmrtila dvadsať osôb v neďalekej dedine El Portón, siedmich v Limoncito, jedného v Motacucito a usmrtila skoro

polovicu dobytku. V tú noc veriaci i neveriaci vošli do kostola, aby sa utiekali pod Božiu ochranu a vyprosovali si príhovor Panny Márie.

Neďaleko, pri vysokej skale bol železničný most, ktorým mal prechádzať vlak do Santa Cruz so šesťsto cestujúcimi, obchodníkmi a nákladom. Počas cesty videli, ako sa pôda všade na okolo zosúvala a otrasy tomu len napomáhali. Ľudia vo vlaku padli na kolena a prosili o Božiu pomoc a orodovanie Panny Márie. V tom sa stal zázrak. Koľajnice sa pod tlakom skál, vody a zosúvajúcej pôdy ohli ako špagety. Vagóny, v ktorých boli ľudia, ostali zakliesnené medzi skalami a bahnom,

ostatná časť vlaku s nákladom sa zrútila do dvadsaťmetrovej priepasti. Nešťastia bolo všade na okolí tak veľa, že ľudia boli presvedčení o konci sveta.

Dvadsiateho júla toho istého roku prišiel Hector Maldonado, obchodník zo Santa Cruz, za miestnym farárom, vyrozprával mu históriu, že on bol spolu so svojou rodinou v tú noc vo vlaku, vzývali o pomoc Pannu Máriu a sľúbili jej, že ak zachráni ich životy, vzdajú

jej úctu na týchto vrchoch. Odvtedy sa začali schádzať každoročne pri dedinke El Portón 15. augusta na ďakovnú púť a svätú omšu. V roku 1979 prišla iba rodina v počte dvadsiatich pútnikov. V roku

1980 ich bolo tristo, v roku 1983 tisíc a v roku 1984 tritisíc. Ľudia začali hovoriť o stavbe veľkej svätyne. Rozhodli sa pre skalu medzi El Portón a Chochis, odkiaľ vidieť miesto zázraku a celú železnicu.

S veľkým nadšením začali stavbu v roku 1988 pod vedením architekta Hansa Rotha, ktorý reštauroval viaceré chrámy jezuitských misií. Práce boli ukončené v roku 1992 a hovorí sa, že je to najkrajšia stavba Hansa Rotha. Odvtedy

v polovici augusta navštevujú chrám tisíce pútnikov. Ďakovné tabuľky hovoria o množstve zázrakov, ktoré sa stali na príhovor Panny Márie. Zvlášť matky s malými deťmi na rukách stúpajú po dlhých kamenných chodníkoch vyprosovať pomoc. Po rokoch stúpajú spolu s deťmi poďakovať sa. Hovorí sa aj o pomoci nespravodlivo odsúdeným, či ľuďom v zlej finančnej situácii.

Vstupujúc do areálu sanktuária si môžu pútnici zázračnú históriu vlaku

pripomenúť aj z obrazov, vyrezávaných v dreve. Keď vstúpite do celého komplexu, neviete kde skôr sa máte pozeráť. K meditácii napomáha vonkajšok i vnútro chrámu, na ktorom pracovali majstri rezbári z Concepción, San José, San Ignacio i San Iguel. Stvárnili mnohé výjavy z Biblie, ktoré živo znázorňujú aj miestnu kultúru, flóru a faunu. V tvárach indiánov sú zastúpení aj Ayoreovia.

Pri slávnostnej svätej omši hovoril otec biskup Mons. Robert Flock o dúhe po potope sveta, ktorá má sedem farieb. Podobne nám Boh dáva sedem sviatostí. Mária, milostiplná, je našou orodovníčkou a pomáha nám nielen z problémov vyjsť, ale aj žiť neustále v Božej milosti a priazni.

Kazateľ píše: „Ak sľubuješ Bohu sľub, nemeškaj s jeho vyplnením, lebo nemôže mať záľubu v pochabých; čokoľvek si teda sľúbil, to aj splň! Lepšie sľub nerobiť, ako keby si sľúbil a nesplnil.“ (Kaz 5, 3-4). Vďaka naplneniu sľubu Hectora Maldonada dnes prichádzajú do Chochis tisíce pútnikov. Som presvedčený, že cez napĺňanie našich sľubov Bohu môžeme neustále prijímať z nevysychajúceho prameňa a živou vodou zásobovať i našich blízkych.

Šalamún povedal: „Dom, ktorý chcem postaviť, má byť veľký, lebo náš Boh je väčší ako všetci bohovia. Kto mu teda môže postaviť dom? Ved' nebesá a nebesá nebies ho nemôžu obsiahnuť! A ktože som ja, aby som mu postavil dom... pošli mi umelca“ (2 Kr 2, 4-6). Myslím, že Boh nám v živote posla do cesty umelcov, ktorí nás poučia, ako mu máme slúžiť,

ako máme okresávať naše srdcia či reštaurovať staré a obnovovať prvotnú lásku. Dovoľme mu to. Nechajme sa viesť a zverme sa pod ochranu Panny Márie.

LOS CABILDOS

Z histórie, o ktorej som písal v predchádzajúcich číslach, ste sa dozvedeli aj to, že indiánske kmene Chiquitáncov boli dlhý čas sužované zotročovaním, čo ovplyvnilo ich pohľad na seba a iných dodnes. Už jezuiti si to uvedomovali. Ako jednu z foriem uznania ich dôstojnosti a rešpektu vytvorili v redukciách hodnosť „Los Cabildos“, ktorá prežila dodnes.

Ide o cirkevnú službu, do ktorej môžu vstúpiť muži i ženy. Je to akoby rada starších, farská, či pastoračná rada. Ich úlohou je pomáhať lídrovi komunity a kňazovi v duchovnej správe. Vstup do služby je dobrovoľný a chápaný ako čestná funkcia.

Nových „kabildov“ uvádzam do služby osobitným obradom pri svätej omši v komunite. Spočíva v obdržaní troch symbolov. Najprv prijímajú červenú stuhu, ktorú si prehodia cez seba a zopnú podobne, ako nosia štólu diakoni. Stuha vyjadruje odhodlanie vziať na svoje plecia zodpovednosť za komunitu, pomáhať pri liturgii, rozhodovať

o veciach komunity. V niektorých komunitách si stuhy menia aj podľa farieb, ktoré prezentujú liturgické obdobia. Druhý symbol je „bastón“. Palica, ktorá trochu pripomína kráľovské žezlo. Ňou sa vyjadruje ich hodnosť a schopnosť nielen vyjadriť názor, ale aj rozhodovať vo veciach komunity. Na záver obradu prijímajú svetlo, aby boli podľa vzoru Ježiša sviecou, ktorá sa spaľuje a rozdáva všetkým bez rozdielu.

Concepción - María Auxiliadora

Firma del interesado

EL PRESIDENTE DEL CABILDO

Ramon Eguez Bazan

Nacido el 30 de Octubre de 1931
en Concepción

La promesa hasta: 31/12/2017

Firma del sacerdote

Ich služba je viditeľná každú nedeľu, keď s lídrom komunity, alebo s kňazom slávnostne vstupujú do kostola cez hlavný vchod. Pri slávnostiach zároveň hrajú na pôvodných hudobných nástrojoch, nesú zástavu a vzdávajú úctu Bohu úklonmi a pokľaknutím. V kostole sedia vždy v dvoch radoch na kraji každej lavičky z vnútornej strany. Organizujú a vedú procesie so sochou patróna farnosti okolo komunity za účelom požehnania na všetkých svetových stranách. Pomáhajú pri príprave a ozdobení oltárov.

Je pekné, že nie sú v kostole len na veľké sviatky, ale každú nedeľu. Oni prví prichádzajú a zvolávajú ľudí zvončením. Po skončení slávnosti odprevádzajú hostí na pohostenie niekde aj hudobným doprovodom.

V Concepción v časti Mária Pomocnica, ktorá sa čoskoro stane farnosťou, služba „Los Cabildos“ prirodzene nebola. Oslovil som starších ľudí zo zón, ktoré mi prináležia a ponúkol im možnosť zapísať sa. Prihlásili sa traja, ktorí predtým slúžili už v katedrále a dvaja noví. Zvolili si prezidenta, urobil som im

preukazy a zaviazali sa službou na jeden rok. Každú nedeľu prichádzajú medzi prvými, stoja pri bráne do areálu, zdravia všetkých prichádzajúcich, usmerňujú parkovanie motoriek a áut, slávnostne vstupujú so mnou a miništrantmi do kostola; dávajú pozor, aby do kostola nevošiel pes, dohliadajú aby nik po kostole nebehal a nevyrušoval. Ak je potrebné

donášajú z centra ďalšie lavičky a stoličky, aby ľudia počas svätej omše nemuseli stáť.

Z času na čas prídu na brigádu, vytrhávajú burinu v záhonoch s kvetmi, čistia okolo chodníkov a robia poriadok okolo kaplnky. V pôste počas krížových ciest prichádzali a stále usmerňovali premávku, aby sme mohli bezpečne prechádzať ulicami. Verím, že budú pokračovať aj pri procesiách počas Veľkého týždňa.

Služba je bezplatná, no keď som ich videl, ako zo začiatku stáli pri bráne napoly bosí, boli sme spolu kúpiť každému na trhu topánky a po troch mesiacoch služby dostali aj nohavice. Aj keď privítanie ľudí a ostatné záležitosti od otvoreného srdca, nech aj vyzerajú slušne a liturgicky zladení. V budúcnosti dostanú aj jednotné košeľe, stuhy a dáme ušitú zástavu.

Los Cabildos dávajú liturgickému sláveniu osobitný charakter, ktorý na Slovensku nepoznáme. Myslíte prosím v modlitbách aj na nich, aby boli svetlom pre svoje okolie.

GAZDOVANIE

K dňu otvorenia farnosti chceme pri kaplnke otvoriť nový „Park Panny Márie“, kde si budú môcť ľudia oddýchnuť, čítať Božie slovo a rozjímať nad symbolmi reprezentujúcimi zvolania z Loretských litánií a kde sa budú konať predmanželské náuky a katechézy. Preto som vyzval veriacich, aby každý prispel podľa svojich možností. Prvé týždne sa veľmi nič nedialo, ale keď prišiel prvý darca, prišli aj ďalší. Viacerí chceli mať podiel na tom, čo sa im páčilo.

Keď mi volal Elias, že k večeru prídu s drevom na stavbu veže, otvoril som veľkú bránu a čakal. Ako to v Bolívii býva, veci sa posunú bežne aj o deň, a keď neprichádzal, šiel som spať. Pred jednou v noci ma zobudil telefón, že už prichádzajú. Zablatení, mokří a poriadne vyčerpaní. V lese pracovali iba s motorovou pílou, a potom drevo niesli a nakladali ručne. Jeden stĺp mali problém dvihnúť šiesti muži. Cesta, ktorá bežne trvá do dvoch hodín, im pre blato trvala skoro osem.

Rozbehol som sa do kuchyne a priniesol im rýchlo obložené žemle a kolu. Ťažko mi bolo pýtať sa viac, videl som že majú dosť. Elias len poznamenal: „Vytrpeli sme si veľa, ale sme tu“. Keď som posvietil detailnejšie na drevo, ostal som zarazený a v duchu sa pýtal: „Pre toto drevo tak veľa trpeli?!“ Hoci priniesli najtvrdšie, najpevnejšie drevo aké tu je, bolo jedným slovom nepekné. Stĺpy boli krivé, na viacerých miestach úzke, hrany niekde ani neboli. V tej

chvíli som sa zamyslel a striedavo pozeral na drevo, ich vyčerpané tváre, ubolené telá a ako z posledných síl ukladali drevo. Hovorí sa: „Darovanému koňovi sa na zuby nepozerať“. Uvedomil som si, že táto rodina dala Bohu naozaj to najlepšie, čo mala, čo dokázala spracovať a priniesť. Koľko námahy ich to stálo?! Preto som sa rozhodol, že drevo použijem. Ich dar mal väčšiu vnútornú ako vonkajšiu hodnotu.

Nejde nám o to, aby boli naše stavby zapísané do svetového dedičstva. Budem šťastný, ak všetko bude plniť svoj účel. Ak v ňom budeme oslavovať Boha a ďakovať mu za jeho Matku Máriu a ak bude park plný modliacich a oddychujúcich ľudí a nie cvakajúcich turistov. Uvedomil som si, že drevo odráža ich duše. V obleku som ich ešte nevidel, ale v srdciach majú pevnú oddanosť Pánovi.

V nasledujúcich dňoch ďalšia rodina darovala kameň, iní cement, staršia pani (ktorú poznáte z článku „Boží triumf“) 5000 tehál. Keď sme potrebovali škridle, prosil som v oznamoch, ale nič. Na druhý týždeň som prosil znova a dodal, že ak nemáme my, modlime sa všetci už teraz za tú

rodinu, ktorá nám ich daruje. Ešte v ten deň prišli dvaja.

Concepción, časť Maria Auxiliadora, má momentálne najväčšie predpoklady na to, aby sa dokázala finančne udržať z príspevkov domácich. Ľudia si postupne uvedomujú, že farnosť je spoločenstvo, rodina, kde môžu veľa prijať, ale potrebujú aj vložiť. Každá farnosť sa musí naučiť gazdovať tak, aby nebola stále odkázaná na iných, ale aby rástla a postupne aj ona pomáhala začínajúcim. Ak sa to podarí, finančné prostriedky od Vás dobrodincov budem môcť vo väčšej miere použiť pre rozvoj ostatných mne zverených dedín, ktorých je už tridsať, ak pripočítam Integración.

Vďaka Vašej finančnej pomoci sa za ostatné obdobie pomohlo:

- chorým, zvlášť matkám s deťmi trpiacim rakovinou

cez príspevok na lieky, ružence, nemocničné a pohrebné trovy

- mužom, ktorí pomáhali na stavbách pri kaplnke a prácach okolo pastoračného centra

- chudobným rodinám, študentom a miništrantom

kúpou jedla a finančným príspevkom

- veriacim v Concepción

výstavbou Parku Panny Márie

- urobil sa ďalší chodník, nechýba veľa k dokončeniu dvojpodlažnej zvonice, ktorá bude zároveň slúžiť na stretávanie, katechézy i meditácie.

Z kameňa sa vybudovalo posedenie pod stromom na katechézy. Pomohlo sa tiež kúpou piesku, cementu, kameňa a dreva

- zariadiť katechetické miestnosti, kúpili sme do každej tabule, fixy, perá, drevené kríže a pomôcky na duchovné obnovy

- nalakovať vstupnú bránu do areálu, viaceré stĺpy, lavičky, stojany v kaplnke, zvonice

- zhotoviť veľký vyrezávaný nápis „Farská kancelária“, vyrezávané sochy sv. Michala a Panny Márie.

- niektorým komunitám kúpiť knihy na prípravu detí na prvé sväté prijímanie, birmovanie, manželstvo, deviatniky, ružence, spevníky, katechizmy

- zakúpiť pre potreby pastoračného centra veľký rebrík, brúsku, farby, lepidlá, kachličky, sprchu, vodovodné batérie, hadice, sifóny, káble, istič, stromčeky, kvety, obrusy na stoly, lampy do niektorých miestností a na chodby, reproduktory

- zakúpiť topánky a nohavice pre mužov v službe „Cabildos“

- urobiť generálnu údržbu a opravu auta; zakúpiť nové pneumatiky a časť výdavkov na benzín

- príspevkom rehoľnej Kongregácii Marta a Mária a františkánom, pracujúcim na hranici Bolívie a Čile, študentovi pri kurze Oáza Svetlo a Život; s časťou výdavkov pri

jazykovom kurze; rehoľným sestrám z Kongregácie služobníc Ducha Svätého v Cochabambe

- škole v komunite Integración

kúpou plechu na novú budovu pre žiakov, školskou tabuľou, knihami, spevníkmi.

Príjmy v období od 22.11.2016 - 22.3.2017 boli spolu 6818,- €.

Bystrany 1005,- €
Bratislava 150,- €
Dolný Kubín 235,- €
Hincovce, Trstany 450,- €
Kežmarok 20,- €
Letanovce 100,- €
Matejovce pri Poprade 50,- €
Olcnavá 710,- €
Oravská Polhora 1870,- €
Oravský Biely Potok 50,- €
Prešov 50,- €
Sihelné 80,- €
Spišská Belá 103,- €
Spišská Nová Ves 395,- €
Spišské Podhradie 300,- €
Stará Lesná 130,- €
Tvrdošín 100,- €
Veľká Lomnica 935,- €
Bohuznámi 85,- €

Výdavky boli 9147,- €.

Nakoľko boli výdavky vyššie, použili sa peniaze, ktoré zvýšili z predchádzajúcich období.

V mojom mene i v mene všetkých mojich farníkov Vám ďakujem za nemalú finančnú pomoc, ktorou prispievate misiám v Bolívii. Nech Vašu štedrosť odmení Boh stonásobne. Myslíme na Vás v modlitbách a pri svätých omšiach. Žehnám Vás.

Karneval

Kroj z Potosí

FOTOGALÉRIA

Krížová cesta detí

Pomazanie chorých

Duchovná obnova detí

Scénka birmovancov

Penzión v pralese

Nástrahy pri chodníku

Milí priatelia! Ak by ste vnímali, že chcete podporiť misijnú činnosť, pastoráciu alebo chudobných vo farnosti Concepción, môžete tak urobiť prostredníctvom bankového účtu: IBAN SK0809000000000522512863.